

Sygn. akt I CSK 566/10

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Telewizji Familijnej S.A.
z siedzibą w W.
przeciwko Prokom Investments S.A. z siedzibą w G.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie powodowej Westlb Bank Polska
S.A.
z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 marca 2011 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku
Sądu Apelacyjnego
z dnia 15 czerwca 2010 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 15 czerwca 2010 r. Sąd Apelacyjny w wyniku apelacji strony powodowej zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany w dniu 6 czerwca 2002 r. uwzględniający powództwo Syndyka Masy Upadłości Telewizji Familijnej S.A. w W. przeciwko Prokom Investments S.A. w G. o zasądzenie kwoty 28 485 913,42 zł. z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

Sąd drugiej instancji, wskazując na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 26 października 2006 r. I CSK 171/06, uchylającym poprzedni wyrok Sądu Apelacyjnego, dokonał na podstawie art. 65 k.c. wykładni woli stron umowy z dnia 13 lipca 2001 r. i stwierdził, że ze względu na zamknięty tryb emisji akcji oraz skierowanie zaproszenia do składania ofert nabycia ściśle określonych obligacji do akcjonariuszy powodowej spółki, którzy jednocześnie na podstawie umowy akcjonariuszy z dnia 13 marca 2000 r. byli zobowiązani do ich nabycia w tej ilości, sprawia że treść umowy z dnia 13 lipca 2001 r., nazwanej ugodą, powinna być odczytywana z uwzględnieniem tych uwarunkowań. W konsekwencji uznał, że powód jako emitent dążył w ugodzie do spowodowania skutecznego objęcia obligacji „nowej emisji” przez akcjonariuszy, którzy nie objęli obligacji wcześniejszej emisji i dlatego „z góry” złożył oświadczenie woli o przyjęciu propozycji nabycia obligacji, do złożenia których zobowiązali się akcjonariusze. Sąd stwierdził, że między stronami doszło w wyniku tego do zawarcia umowy przedemisyjnej, a tym samym powstania zobowiązania strony pozwanej do zapłaty ceny emisyjnej obligacji. Wskazał też, że strona pozwana nie miała wątpliwości, że powinna zapłacić za przydzielone jej obligacje a brak zapłaty tłumaczyła wyłącznie problemami finansowymi a nie nieistnieniem zobowiązania. Niezależnie od tego Sąd uznał, że nawet gdyby nie doszło do zawarcia umowy przedemisyjnej, to uгода z dnia 13 lipca 2001 r. stanowi samoistne źródło zobowiązania strony pozwanej do zapłaty dochodzonej pozwem kwoty za nabyte obligacje.

W skardze kasacyjnej strona pozwana, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na występowanie w sprawie zagadnień

prawnych: 1. co do możliwości wydania wyroku reformatoryjnego w sytuacji, gdy uchylony wyrok Sądu pierwszej instancji nie odnosił się do części zarzutów pozwanego a potrzeba ich rozważenia zaistniała później w związku z uchyleniem wyroku Sądu pierwszej instancji; 2. co do tego czy obowiązek wykupu obligacji pieniężnych jest świadczeniem wzajemnym w stosunku do zapłaty za obligacje i czy w związku z tym zobowiązanemu do zapłaty za obligacje przysługuje prawo powstrzymania się od zapłaty, zgodnie z art. 490 § 1 k.c. ze względu na to, że stan majątkowy drugiej strony powodował wątpliwości co do wykupu obligacji przez emitenta; 3. czy umowa przedemisyjna może rodzić skutki w postaci obowiązku zapłaty w oderwaniu od wzajemności świadczenia polegającego na wydaniu obligacji i ich wykupie; 4. czy zobowiązanie zawarte w ugodzie lub umowie do złożenia oświadczenia woli zastępuje to oświadczenie.

Skarżąca stwierdziła także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd Apelacyjny naruszył art. 5 k.c. przez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy uznał, że świadczenie zapłaty za obligacje nie jest świadczeniem wzajemnym i nie uzasadnia zastosowania art. 490 § 1 k.c., a na skutek gwałtownego pogorszenia się sytuacji finansowej strony powodowej, objęcie obligacji przez stronę pozwaną było wysoce wątpliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca nie wykazała, że w sprawie zachodzą powołane przez nią podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przede wszystkim nie sformułowała w sposób odpowiedni zagadnień prawnych, na tle wiążącego Sąd Najwyższy stanu faktycznego sprawy, w którym brak jakichkolwiek ustaleń, co do możliwości objęcia przez stronę pozwaną obligacji, warunków finansowych strony powodowej oraz innych okoliczności faktycznych istotnych z punktu widzenia zastosowania art. 490 § 1 k.c. oraz art. 5 k.c. Skarżąca nie przedstawiła też wywodów prawnych wskazujących na istniejące kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne w kwestiach przez nią wskazanych, nie wykazała, że przedstawione zagadnienia mają poważny charakter a zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy jest konieczne do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy i przyczyni się do rozwoju judykatury. Było to tym bardziej konieczne, że Sąd Najwyższy już wydał orzeczenie

w rozpoznawanej sprawie i odwołując się do zajętego przez ten Sąd stanowiska Sąd Apelacyjny ocenił wolę stron i treść łączącego je stosunku prawnego oraz wynikające z niego obowiązki strony pozwanej.

Zagadnienia sformułowane w punkcie 1 oraz 2 i 3 nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania także dlatego, że jeżeli Sąd, jak twierdzi strona pozwana, nie zajął w ogóle stanowiska co do jej zarzutu dotyczącego zastosowania art. 490 § 1 k.c., to wprawdzie mogłoby to uzasadniać zarzut naruszenia tego przepisu oraz art. 378 k.p.c., którego skarżąca nie zgłosiła, lecz nie uzasadniałoby udzielenia odpowiedzi na pytanie 2 i 3, jako pozostające poza zakresem orzekania Sądu drugiej instancji. Jeżeli natomiast Sąd ten zajął stanowisko w kwestiach wskazanych w pytaniu 2 i 3, to bezprzedmiotowe jest zagadnienie przedstawione w punkcie 1.

Uznać zatem należy, że skarżąca nie wykazała istnienia przesłanki przedsądu określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., co wymagało odpowiedniego sformułowania zagadnienia prawnego, wskazania przepisów prawa, na tle których wystąpiło, przedstawienia kontrowersji lub rozbieżnych ocen prawnych, jakie zagadnienie to wywołuje, wykazania, że rzeczywiście wystąpiło ono w rozpoznawanej sprawie i jest na tyle poważne i istotne, że konieczne jest zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy (porównaj między innymi orzeczenia Sadu najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 29 października 2009 r. III CSK 125/09, niepubl.).

Nie wykazała też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Ta przesłanka przedsądu występuje wówczas, gdy doszło do kwalifikowanego: oczywistego i rażącego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy zastosowaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło orzeczenie oczywiście wadliwe. Nie wystarczy zatem powołanie się na rażące nawet naruszenie przepisów, bowiem mimo takiego naruszenia, wyrok może odpowiadać prawu (porównaj między innymi orzeczenia Sadu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49, z dnia 30 sierpnia 2007 r.

II CSK 322/07 i z dnia 13 listopada 2008 r. II UK 228/08, niepubl.). Skarżąca nie wykazała tych okoliczności. Powołany przez nią art. 5 k.c. stanowi klauzulę generalną dająca znaczną swobodę Sądowi orzekającemu. Jego niezastosowanie przez Sąd w sprawie gospodarczej tego rodzaju jak rozpoznawana sprawa, jedynie w zupełnie wyjątkowych sytuacjach może prowadzić do wniosku, że doszło do oczywistego naruszenia prawa. Skarżąca tego nie wykazała.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie 1 postanowienia.

Na wniosek strony powodowej zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej zwrot kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 390 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.